

รายการอ้างอิง

เอกสารของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ (หจช.)

- ก/ป1/2514/2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ชาวไทย วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2514.
- ก/ป1/2514/2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ชาวไทย วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2514.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์หลักเมือง วันที่ 26 มกราคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์หลักเมือง วันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ "หากป่าไม้พินาศลงไทยอยู่ได้ฤา" วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ชาวไทย วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 9 เมษายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องบทความหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย "ต้องให้ราษฎรยากจนมีที่ดินทำมาหากินก่อน ผู้ว่าราชการ ตำรวจ อำเภอกำนัน ไม่รับรู้ไม่ได้" วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2510/35. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์หลักเมือง วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป6/2514/7. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2511.

- ก/ป7/2492/3ข. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ประชากร วันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2492.
- ก/ป7/2496/มท.8.5.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามนิกร วันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2501/บ.1.21.7. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2501.
- ก/ป7/2502/บ.10.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2502, 12 มิถุนายน พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/บ.10.1. เรื่องบทความในหนังสือพิมพ์สารเสรี "แง่คิดจากข่าว" วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/บ.13.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 7 กันยายน พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/บ.21.10. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามนิกร วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2501.
- ก/ป7/2502/มท.3.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สารเสรี วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ.2502, วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2502, วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สารเสรี วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2502, วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2502, วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ.2502, วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2502, วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.1. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สารเสรี วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ.2502, วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2502, วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามนิกร วันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ.2502, วันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2502/มท.3.7. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2502.
- ก/ป7/2503/มท.3.5. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามนิกร วันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2503.
- ก/ป7/2506/กษ.8.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2506.
- ก/ป7/2506/กษ.8.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 12-16 มีนาคม พ.ศ.2506.
- ก/ป7/2506/กษ.8.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2506.
- ก/ป7/2506/มท.3.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์หลักเมือง "การจดทะเบียนอาวุธปืน" วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ.2506

- ก/ป7/2508/กษ.7.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ "แ่งคิดจากข่าว" วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2508.
- ก/ป7/2508/กษ.7.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์หลักเมือง วันที่ 2-6 ตุลาคม พ.ศ.2508.
- ก/ป7/2508/มท.3.5. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามนิกร วันที่ 14 กันยายน พ.ศ.2508.
- ก/ป7/2508/มท.3.5. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ.2508.
- ก/ป7/2508/มท.5.10. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2508.
- ก/ป7/2508/มท.5.10. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 18 กันยายน พ.ศ.2508.
- ก/ป7/2509/กษ.7.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/กษ.7.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/กษ.7.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 10-11 มกราคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/กษ.7.2. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 27 มกราคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.1.2.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.1.2.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.1.2.3. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.1.2.6. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.4. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.4. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.9. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์จังหวัดปทุมธานี ประจวบศิริพันธ์ ปราจีนบุรี
พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.9. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 29-30 มิถุนายน พ.ศ. 2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 21-23 กรกฎาคม พ.ศ. 2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 1-3 กรกฎาคม พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2509/มท.5.6.13. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2509.
- ก/ป7/2510/34. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ชาวไทย วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ.2510.
- ก/ป7/2511/32. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2511.

- ก/ป7/2514/4. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2514.
- ก/ป7/2514/4. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ชาวไทย วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2514.
- ก/ป7/2514/5. เรื่องบทความหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2514.
- ก/ป8/2511/32. เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์สยามนิกร วันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2511.
- ข1/อ10/1/จ24. เรื่องการจัดตั้งโรงงานผลิตน้ำตาลขนาดใหญ่ที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2497.
- มท.5.16.3/21. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดชลบุรี สมัยที่ 2
พ.ศ.2479.
- มท.5.13/177. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์ไทยใหม่ "วัดโรมันคาทอลิกบีบคั้น
ค่าเช่านาของราษฎรที่นับถือพุทธศาสนาในจังหวัดชลบุรี" 15 เมษายน พ.ศ.2484.
- มร.5 รล-คพ/9/23. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องคำพิพากษา ร.ศ.124.
- มร.5 รง-คพ/13/22 เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องคำพิพากษา (ย้ายเหมือน ย้ายเงินได้ อำแดง
เจียร่วมคิดกันฆ่าอำแดงสุน) ร.ศ.127.
- มร.5 รง-คพ/13/22 เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องคำพิพากษา (หลักฐานหนังสือคำสั่งของ
เจ้าพระยาเทเวศร์ถึงพระโกษากร และขุนศรีบุญพรรณเขตร์) 11 พฤศจิกายน ร.ศ.124.
- มร.5 รง-คพ/13/22 เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องคำพิพากษา (สำเนาพระราชหัตถเลขาส่งเรื่อง
ขุนศรีบุญพรรณเขตร์ไปเป็นทนายว่าความอาญา) 31 สิงหาคม ร.ศ. 127.
- มร.5 รง-คพ/13/22 เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องคำพิพากษา (สำเนาฎีกาคำชี้แจงของนาย
ฉลองโนยนารถยกกระบัตรเมืองชลบุรี ร.ศ.127).
- มร.5 รง-คพ/17/92 เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องคำพิพากษา พ.ศ.2457.
- ร.5 กท. 9 / 7335, เอกสารกระทรวงต่างประเทศ เรื่องทิววงศ์ถึงโศณบัณฑิต วันที่ 14 สิงหาคม
ร.ศ.110.
- ร.5 น.2/35. เอกสารกระทรวงนครบาล เรื่องหนังสือข้อบังคับลักษณะการปกครองหัวเมือง ศก
116.
- ร.5 น.6.2/148. เอกสารกระทรวงนครบาล เรื่องพระยาสุรศักดิ์เป็นข้าหลวงกองจับผู้ร้าย (8
พฤษภาคม – 4 กรกฎาคม ร.ศ.110).
- ร.5 น.6.2/156. เอกสารกระทรวงนครบาล เรื่องพระยาสุรศักดิ์เป็นข้าหลวงกองจับผู้ร้าย (4
มิถุนายน – 12 กรกฎาคม ร.ศ.110).

- ร.5 น.36/22. เอกสารกระทรวงนครบาล เรื่องจีนทองดี ให้การว่าห่วยชะวั้งซึ่งเป็นอาญาสิทธิได้ให้
นายบุญ นายบุญได้เอาไปให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภาณุพันธุ์วงษ์วรเดช ฯลฯ .
14 พฤษภาคม ร.ศ.110.
- ร.5 ม.2.12 ก โบบอก/1. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่องบาทหลวงเคโคซ็อนที่นำของราษฎร 5 ราย
วัดที่นำของผู้อื่นขายให้นายคล้าย (กรกฎาคม ร.ศ.96 – ตุลาคม ร.ศ.107).
- ร.5 ม.2.12 ก โบบอก/2. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่อง พระยาวิเสศฤาไชยออกไปตั้งด่าน
สระแก้วในแขวงเมืองกบิลธร (มีนาคม ร.ศ.96 – สิงหาคม ร.ศ.103).
- ร.5 ม.2.12 ก โบบอก/6. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่องโบบอกเมืองนครนายก 29 กรกฎาคม
ร.ศ.109.
- ร.5 ม.2.12 ก โบบอก 2/5. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลวงจำเมืองฟ็องมายาชินแขกบังคับ
ฮอลันดาว่ามั่วสุมนักเลงรับถ่ายถอนช้าง ม้า โค กระบือ ต่อผู้ร้าย. สิงหาคม ร.ศ. 104.
- ร.7 ม.26.2/1. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่องบทความหนังสือพิมพ์ปากกาไทยรายวัน “สภาพ
ของจังหวัดชลบุรี พระยาสำเร็จกรมย์ควรปฏิบัติอย่างไร” (30 พฤศจิกายน พ.ศ.2469).
- ร.7 ม.26.2/1. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่อง บทความหนังสือพิมพ์บางกอกการเมือง “ปิ่น” (25
ธันวาคม พ.ศ.2469).
- ร.7 ม.26.4/54. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เทียวจังหวัดชลบุรี.
- ร.7-ร.8 ม/477. เอกสารกระทรวงมหาดไทย เรื่อง นางแจ่ง ทองชาย ร้องทุกข์ว่าถูกข้าราชการ
จังหวัดชลบุรีบังคับเอาที่ดินของผู้ร้องไปใช้เป็นสาธารณประโยชน์แลจับจองที่ดินเพื่อหา
ประโยชน์ส่วนตัว 12 สิงหาคม พ.ศ.2475.
- ร.7 รล.20/41. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องรายงานฎีการาษฎรของพระยาศรีรักษ์มานิตย์
กราบบังคับทูลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (20 มิถุนายน พ.ศ 2470).
- ร.7 รล.20/41. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องรายงานของอำมาตย์โทพระอรรถวิทย์วรภาคย์ กราบบัง
คมทูลสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอเจ้าฟ้ากรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ เสนาบดีกระทรวง
มหาดไทย (19 เมษายน พ.ศ.2470).
- ร.7 รล.20/41. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องฎีกานายรัก มีบุญ ราษฎรจังหวัดระยองร้องทุกข์
(16 กรกฎาคม พ.ศ.2463).
- ร.7 รล.20.3/5. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องพระยาสุรศักดิ์ขอตั้งบริษัททำน้ำตาลเมืองชลบุรี
(15 เมษายน พ.ศ.2470 – 17 เมษายน พ.ศ.2471).

- ร.7 รล.20.9/19. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยาตำราวงษาภาณุภาพ เสนาบดี
กระทรวงมหาดไทย แจ้งความมายังเจ้าพระยามหิธรราชเลขาธิการ (25 มิถุนายน
พ.ศ.2471).
- ร.7 รล.20.9/19. เอกสารกรมราชเลขาธิการ เรื่องฎีกาหลวงธำรงธุระราชบุรุษเกล้าทมิฬพระยาสังฆา
ภิรมย์ (17 เมษายน พ.ศ.2470 – 10 กรกฎาคม พ.ศ.2471).
- สร 0201.5/32. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ทหารทำการปล้นทรัพย์และก่อการร้ายต่าง ๆ
(พ.ศ.2494 -2495.).
- สร 0201.25/37. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง วัตถุประสงค์โรจน์เกล้าทมิฬข้าราชการชลบุรี (28
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2475).
- [2]สร 0201.99/2. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ใบอนุญาตพกอาวุธปืนและห้ามพกอาวุธปืน
ในกรณีต่าง ๆ (30 มิถุนายน พ.ศ.2475 – 15 กันยายน พ.ศ.2477).
- [2]สร 0201.99/9. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ตรวจตราผู้นำปืนเถื่อนเข้ามาในประเทศ (22
กรกฎาคม พ.ศ.2476).
- [2]สร 0201.99/13. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง มีผู้ลักลอบส่งกระสุนดินปืนจากประเทศ
ญี่ปุ่น (20 ธันวาคม พ.ศ.2476).
- [2]สร 0201.99/31. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หนังสือส่งร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 3) ของรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (19 มกราคม พ.ศ.2492).
- [2]สร 0201.99/39. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ลับบันทึกการประชุมคณะกรรมการปราบ
ปรามการลักลอบส่งอาวุธจากประเทศไทย (4 มิถุนายน พ.ศ.2496).

หนังสือภาษาไทย

- เกษม จันทรจรรยาพงษ์. **แร่พลวง**. กรุงเทพฯ: กองเศรษฐศาสตร์นิเวศวิทยา กรมทรัพยากรธรณี, 2519.
- คมเนตร ญาณโสภณ. **อำนาจท้องถิ่นแบบจารีตและผลกระทบการเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นในยุคเทศบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- คำสั่งพระมหาดดับอิทธิพลมีดเมืองชล. **มติชนสุดสัปดาห์** (12 ตุลาคม 2509).

- ชัยอนันต์ สมุทรวนิช. **รัฐกับสังคมไตรลักษณ์ไทยในแง่พุทธสังคัมสยาม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ชุมสาย ไชยวัต. **บทบาททางการเมืองของพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ พ.ศ.2490 – 2500**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ชุ่มใจ อรรถจินดา. **วิวัฒนาการของอุตสาหกรรมน้ำตาลในประเทศไทย**. ใน **รายงานการสัมมนา “เรื่อง ปัญหาคอขวดและน้ำตาลในประเทศไทย”**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ตรงค์ สิงห์โตทอง กับตำนานชาวไร่อ้อย. **ไทยโพสต์แทบลอยด์** (20 กุมภาพันธ์ 2543).
- ดับลูกชายเสียใจ ความคงกระพันของเจ้าพ่อ. **มติชนสุดสัปดาห์** (4 มีนาคม 2527).
- เดช บุญนาค. **การปกครองระบบเทศบาลของประเทศไทย พ.ศ.2435-2458**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ธงชัย วินิจจะกุล. **ประวัติศาสตร์การสร้างตัวตน**. ใน **อยู่เมืองไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. **รัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรมไทย**. ใน **ชาติไทย, เมืองไทย, แบบเรียนและอนุสาวรีย์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2538, หน้า 136 - 171.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. **การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.
- ปรารภนา ศรีวิศาลศักดิ์. **ความสำคัญทางเศรษฐกิจของจันทบุรีก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- ปรุง เกิดมีสุข. **แผนที่ 71 จังหวัด**. พระนคร: โรงพิมพ์นิยมกิจ, 2509.
- ปิยะฉัตร ปิตะวรรณ. **ระบบไพร่ในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และควิส เบเคอร์. **เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ**. เชียงใหม่: ซิลเวอร์บุคส์, 2539.
- พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 3 ฉบับ เจ้าพระยาทิพากรวงศ์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2481.
- พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับพันจันทมาศ (เจิม) กับฉบับพระจักรพรรดิพงศ์ (จาต)**. พระนคร: สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2507.

- มาลัย ชูพินิจ. **เรื่องภายในขบวนเสรีไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เชษฐบุรุษ, 2522.
- ราชกิจจานุเบกษา** (วันอาทิตย์แรม 1 ค่ำ เดือน 7 จ.ศ.1236).
- วรรณิ แพลุกอินทร์. **ความสำคัญของการผลิตเพื่อการค้าของเมืองฉะเชิงเทราในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาริ่ง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- วัลย์วิภา บุรุษรัตนพันธ์,ม.ล. **รายงานวิจัยเรื่องประวัติศาสตร์สังคม สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น: จีน-คนนอกระบบ**. ม.ป.ท.,2529.
- วัลย์วิภา บุรุษรัตนพันธ์, ม.ล. **การเพาะปลูกอ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลไทยในคริสต์ศตวรรษที่ 19**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. **เจ้าพ่อในทัศนะของข้าราชการฝ่ายปกครองและตำรวจ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. จากนักเลงท้องถิ่นสู่เจ้าพ่อ. **วารสารธรรมศาสตร์** 22(พฤษภาคม – สิงหาคม 2539): 6 - 49.
- ศรีัญญา คันธชาติพ. **พัฒนาการทางเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำบางปะกง พ.ศ.2419-2475**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.
- ศรีวิชชา บุญญพิสิฏฐ์. **การผลิตและการค้าพลวง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ข่าวพาณิชย์, 2518.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. **โคตรเหง้าเหล่ากอเจ้าพ่อภาคตะวันออกเฉียงใต้**. **ศิลปวัฒนธรรม** 11,8(มิถุนายน 2533): 76 - 83.
- ศิลปากร, กรม. **ชลบุรีภาคต้น**. พระนคร: โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2483.
- ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. **สมาคมลับอันยิ่งใหญ่ในประเทศไทย พ.ศ.2364-2453**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สมบัติ จันทรวงศ์. **บทบาทเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย: ข้อสังเกตเบื้องต้น**. ใน **รัฐทุนนิยม เจ้าพ่อกับสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535, หน้า 117 - 139.
- สมพงษ์ สมวงษ์. **100 ปี ศรีราชา**. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

- สมภพ มานะรังสรรค์, บรรณาธิการ. **การขยายตัวของระบบทุนนิยมในประเทศไทย**
พ.ศ.2488-ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์, 2524.
- สมภพ มานะรังสรรค์ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. **รายงานการวิจัยเรื่องอุตสาหกรรมน้ำตาลในประเทศไทย.** (กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สังจาภิรมย์อุดมราชภักดี, พระยา. **เล่าให้ลูกฟัง.** พระนคร: โรงพิมพ์กรมมหาดไทย, 2502.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. **คอร์รัปชันกับประชาธิปไตย.** กรุงเทพฯ: ศูนย์
ศึกษาเศรษฐศาสตร์และการเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สินธุ์ย ศุกรเสพย์. **บทบาทของ "เจ้าพ่อ" ในการเมืองไทย พ.ศ.2517-2535.** วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุชิน ตันติกุล. **รัฐประหาร พ.ศ.2490.** กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.
- สุดใจ พงศ์กล้า. **มณฑลปราจีนบุรี สมัยเริ่มแรกถึงสมัยพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนมรุพงศ์
ศิริพัฒน์ (พ.ศ.2438-2450).** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.
- สุนทรী อาสะไวย์. **ประวัติคลองรังสิต การพัฒนาที่ดินและผลกระทบต่อสังคม พ.ศ.2431 –
2457.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- สุพรรณวัฒน์ ศิริพงษ์. **รายงานข้อศึกษาเรื่องน้ำตาล.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2520.
- สุรศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา. **ประวัติการจอมพลและมหาอำมาตย์เอกเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี
(เจิม แสงชูโต).** พระนคร: โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2504.
- สุวิทย์น คักดีไธสง. **ถล่มเจ้าพ่อบ้านบึง (เสียชวด).** กรุงเทพฯ: บริษัทไพลินสีน้ำเงินจำกัด, 2542.
- สูจิบัตรงานประจำปีชลบุรี พ.ศ.2475.** กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด, 2523.
- อคิน รพีพัฒน์. **สังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ.2323 – 2416.** กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- อัจฉรา กุมุทพิสมัย. **นักเลงในสังคมไทย: กรณีศึกษา "นักเลงเมืองชลบุรี".** ใน **คนธรรมดา** (รวม
บทความและข้อเขียนในวาระครบรอบอายุ 60 ปี ม.ร.ว.อคิน รพีพัฒน์). สถาบันวิจัย
และพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- อัจฉรา กุมุทพิสมัย. **เจ้าพ่อ บนเส้นทางประชาธิปไตยไทย. บทความประกอบการสัมมนา
สถาบันไทยคดีศึกษา.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

อัญชลี สุสายัณห์. **ความเปลี่ยนแปลงของระบบไพร่และผลกระทบต่อสังคมไทยในรัชสมัย
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาค
วิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

อำนาจ ประดิเส. **เศรษฐกิจการค้าน้ำตาลทราย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2517.

อุกฤษฏ์ ปัทมานันท์. **สหรัฐอเมริกากับนโยบายเศรษฐกิจไทย (1960 – 1970)**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

อานามสยามยุทธ ว่าด้วยการสงครามระหว่างไทยกับลาว เขมร และญวน. พระนคร: แพร่
พิทยา, 2514.

100 ปี ศรีราชา. ม.ป.ท., ม.ป.ป..

123 ลุยเมืองชลเหือกสุดท้ายของเจ้าพ่อ. **มติชนสุดสัปดาห์** (4 มีนาคม 2527)

หนังสือพิมพ์

คนข่าวเก่า. "ล้างแผ่นดิน," **สารเสรี** (4-5, 10-13, 15 กันยายน 2502).

สารเสรี (9 มกราคม 2502).

สารเสรี (7, 18-19, 21, 24, 28 กรกฎาคม 2502).

สารเสรี (20-23, 25 สิงหาคม 2502).

สารเสรี (8, 11-12, 15, 24 กันยายน 2502).

สารเสรี (20, 22, 24, 26, 31 ธันวาคม 2502).

สัมภาษณ์

ตรงค์ สิงค์โตทอง. อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี. สัมภาษณ์, 7 มีนาคม 2543.

หนังสือภาษาอังกฤษ

Christopher E. Goscha. *Thailand and the Southeast Asian Networks of the Vietnamese
Revolution 1885 – 1954*. Great Britain: Noreic Institute of Asian Studies, 1999.

Anderson, Benedict. Murder and Progress in Modern Siam. *New left Review*. No.181

(May - June 1990).

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุมาลี พันธุ์ยุรา เกิดวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2518 ที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2539 และเข้าศึกษาต่อใน หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพ.ศ. 2540

